

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3445/2021
21.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Ирена Чучиловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Наташа Стојановић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 154/21 од 20.04.2021. године, у седници одржаној 21.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 154/21 од 20.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 417/2020 од 26.02.2021. године, разведен је брак парничних странака закључен 18.09.2017. године, одређено је да ће родитељско право над мал.децом ВВ и ГГ вршити мајка, те да ће тужени на име свог дела доприноса за издржавање мал.деце плаћати укупно износ од 20.000,00 динара месечно, на начин плаћања и одржавање личних односа са децом, као у изреци. Преко досуђеног износа до укупно траженог износа од 30.000,00 динара на име доприноса за издржавање мал.деце, тужбени захтев је одбијен. Делимично је усвојен противтужбени захтев у делу којим је тужени предложио да се брак разведе и да се утврди да парничне странке за време трајања брачне заједнице нису стекле имовину која би била предмет утврђивања и деобе брачне тековине. Одбијен је противтужбени захтев у делу којим је тужени предложио да се мал.деца повере њему, као оцу, на самостално вршење родитељског права, а да се тужиља обавезе да на име свог дела доприноса за издржавање плаћа износ од по 7.500,00 динара, укупно 15.000,00 динара месечно, као и у делу којим је предложио да се контакт тужиље са децом одвија према програму Центра за социјални рад у ... и у ..., како је изреком наведено. Одређена је привремена мера којом су до правноснажног окончања поступка у овој парници мал.деца поверена мајци на самостално вршење родитељског права и уређен начин одржавања личних односа са туженим, као у пресуди, те туженом наложено да децу преда тужиљи у року од 24 часа од дана пријема решења. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж2 154/21 од 20.04.2021. године, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду и то у делу којим је самостално вршење родитељског права поверено тужиљи, уређен начин одржавања личних односа мал.деце парничних странака са туженим и он обавезан да на име доприноса издржавању мал.деце плаћа укупан износ од 20.000,00 динара, као и у делу којим је одбијен противтужбени захтев, одређена привремена мера и одлучено о парничним трошковима. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а осталим наводима ревизије указује се на повреде поступка које не могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку парничних странака, закљученом 08.09.2017. године, рођено је двоје мал. деце и то ВВ, рођен ...2018. године и ГГ, рођен ...2019. године. За време брака сада бивши супружници су живели у ..., у породичном домаћинству са мајком туженог ДД, до 08.11.2020. године када је тужиљи изречена хитна мера привременог удаљења из стана и привремена мера забране да контактира жртве насиља и прилази и то ЂЂ, ДД и туженом. Наведена хитна мера продужена је решењем Основног суда у Старој Пазови до 10.12.2020. године. Од тада је тужиља фактички напустила брачну заједницу и живи у кући својих родитеља у ..., а о деци су бринули тужени, његова мајка и сестре. Тужиља је након другог порођаја, током 2020. године, имала постпорођајну депресију, а јануара 2021. године јавила се на преглед лекару специјалисти неуропсихијатрије који је у свом извештају навео да је пацијенткиња свесна, оријентисана, да је вербални контакт коректан, нема елемената душевне поремећености. Према мишљењу надлежних центара за социјални рад у ... и ..., обе парничне странке поседују задовољавајуће стамбене и материјалне услове и мотивисани су да самостално врше родитељско право над мал.децом, у чему имају подршку чланова својих породица. Према усаглашеном мишљењу надлежних органа старатељства мал. децу треба поверити тужиљи, као мајци, на самостално вршење родитељског права са широким моделом виђања мал. деце са оцем. Обе парничне странке су запослене, тужиља остварује месечну зараду око 35.000,00 динара месечно и има финансијску помоћ од оца који остварује месечне приходе у износу од 60.000,00 динара месечно и брата у износу од 42.000,00 динара месечно, док тужени остварује месечну зараду од око 50.000,00 динара месечно и финансијски му помаже мајка која остварује пензију у износу од 83 евра, сестра и стриц који живе у ... и месечно му шаљу 300-400 евра. Потребне мал. деце за задовољење основних животних потреба, који су узраста две и три године, износе укупно месечно 20.000,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, у односу на ревизијом побијани део, закључили да је у најбољем интересу мал. деце да се повере тужиљи, као мајци, на самостално вршење родитељског права с позивом на члан 77. став 1., у вези са чланом 266. Породичног закона ("Службени гласник РС" бр. 18/05), да се лични однос оца и мал. деце одвија у складу са предлогом надлежних органа старатељства, с позивом на члан 61. став 1. и 78. став 3., у вези са чланом 6, 266. и 270. истог закона, те да је тужилац у обавези да доприноси издржавању мал. деце, с позивом на члан 154. став 1, 160. и 162. став 3. истог закона.

Правно схватање нижестепених судова прихвата и Врховни касациони суд, оцењујући да је засновано на правилној примени материјалног права. Наиме, утврђено чињенично стање и по оцени Врховног касационог суда, води примени материјалног права као у побијаној пресуди, а другачија примена материјалног права која би водила другачијој одлуци о тужбеним захтевима у овој парници, како се у ревизији предлаже, би морала бити заснована на другачијим чињеницама.

По оцени Врховног касационог суда, приликом доношења одлука о тужбеном захтеву, нижестепени судови су се руководили најбољим интересом мал. деце, у свим активностима која се тичу деце, сагласно члану 6. став 1. Породичног закона. Ово из разлога, јер је побијана одлука заснована на усаглашеном налазу и мишљењу надлежних органа старатељства Центра за социјални рад у ... и Центра за социјални рад у ..., како је прописано чланом 270. наведеног закона.

Правилно је побијаном одлуком примењено материјално право из члана 67. и 77., у вези са чланом 6. и 61. Породичног закона, када је одлучено да се тужиљи, као мајци, повери самостално вршење родитељског права над мал. заједничком децом парничних странака, уз правилну примену и одредбе члана 272. став 2. истог закона, приликом уређивања начина одржавања личних односа мал. деце са родитељем са којим дете не живи. Из утврђених чињеница произлази да су нижестепени судови засновали одлуку о вршењу родитељског права на усаглашеним мишљењима Центра за социјални рад у ... и Центра за социјални рад у ..., из којих произлази да оба родитеља поседују општу родитељску подобност и мотивисани су да самостално врше родитељско право, имају помоћ и подршку најближег сродника, а бригу о деци треба поверити мајци, јер су узраста када им је та брига неопходна.

Наиме, мајка мал. деце је по фактичком прекиду брачне заједнице, била дуже временски и просторно удаљена од мал. деце тако да је очување емотивне везе мајке и мал. деце, с обзиром на њихову животну доб (две године и три године), од битног утицаја на њихов психофизички развој и одрастање. Све животне околности у породици у којој сада живи мајка, такође указују да је побијана пресуда у најбољем интересу мал. деце странака. Лични однос оца и мал. деце се, побијаном одлуком, у суштини одвија у довољној мери у којој ће деци бити омогућена даља емотивна веза са оцем, на начин који је у складу са одредбом члана 61. Породичног закона.

Побијаном одлуком правилно су оцењене и све релевантне околности прописане чланом 160. став 1. и 2. Породичног закона, које су од утицаја на одлуку о висини издржавања мал. деце, уз адекватну оцену могућности туженог утврђених применом члана 160. став 3. истог закона. Имајући у виду утврђено чињенично стање, а пре свега чињеницу да је тужени стамбено обезбеђен, запослен и да нема обавезу

издржавања других лица, правилан је закључак судова да се досуђеним износом неће угрозити његова егзистенција, без обзира на његово кредитно задужење.

Чињеница на коју се указује у ревизији да побијана пресуда не садржи јасно утврђен моменат доспелости обавезе издржавања мал. деце од стране туженог не утиче на законитост побијане пресуде, јер је дужност родитеља да издржавају своју мал.децу изричито прописана чланом 154. став 1. Породичног закона, тако да суд одлучује о постављеном тужбеном захтеву ради утврђења обавезе издржавања за будући период од подношења тужбе. Наиме, правило је да се обавеза родитеља да издржавају мал.децу не може утврдити пре постављеног тужбеног захтева за издржавање, односно законско издржавање се не може тражити за протекло време, пре подношења тужбе.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић